

Sygn. akt III AUa 463/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha (spr.)

Sędziowie: SSA Jacek Zajączkowski

del. SSO Karol Kotyński

Protokolant: sekr. sąd. Kamila Zientalak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lutego 2019 r. w Ł.

sprawy T. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę górniczą

na skutek apelacji T. K. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 23 lutego 2018 r. sygn. akt V U 437/17

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 463/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił T. K. (1) prawa do emerytury górniczej z uwagi na brak wymaganego 25. letniego okresu pracy górniczej, wymienionej w art. 50c ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do pracy górniczej organ rentowy nie zaliczył okresów: od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 24 kwietnia 1986 r. na stanowisku kierowcy; od dnia 12 czerwca 1987 r. do dnia 28 lutego 1989 r. na stanowisku kierowcy; od dnia 1 marca 1989 r. do dnia 16 listopada 2006 r. na stanowisku kierowcy mechanika prowadzącego stale samochód uprzywilejowany; od dnia 17 listopada 2006 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r. na stanowisku kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, z uwagi na to, że stanowiska kierowcy i kierowcy mechanika prowadzącego stale samochód uprzywilejowany nie figurują w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty. W okresie pracy wnioskodawcy na stanowisku kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce wykonywał on faktycznie czynności kierowcy górniczego pogotowia ratunkowego w samochodzie terenowym, prowadząc stale samochody uprzywilejowane, które to stanowisko nie figuruje w załączniku nr 3 powyższego rozporządzenia.

T. K. (1), zastąpiony profesjonalnie, złożył odwołanie od tej decyzji wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury górniczej, po zaliczeniu do pracy górniczej okresów zatrudnienia od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 24

kwietnia 1986 r., od dnia 12 czerwca 1987 r. do dnia 28 lutego 1989 r. oraz od dnia 1 marca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r., uzasadniając że w spornych okresach wykonywał pracę na stanowisku kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, które jest wymienione pod pozycją 6 w załączniku nr 2 do rozporządzenia (...) z dnia 23 grudnia 1994 r. Organ rentowy domagał się oddalenia odwołania.

Na rozprawie w dniu 28 września 2017 r. pełnomocnik wnioskodawcy sprecyzował odwołanie wnosząc o przyznanie T. K. (1) prawa do emerytury górniczej poprzez zaliczenie okresów zatrudnienia od dnia 1 maja 1988 r. do dnia 28 lutego 1989 r. oraz od dnia 1 marca 1989 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r., jako członka drużyn ratowniczych na podstawie art. 50c ust.1 pkt.6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz cofnął wniosek co do zaliczenia wnioskodawcy do pracy górniczej okresu zatrudnienia od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 30 kwietnia 1988 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 23 lutego 2018 r. oddalił odwołanie ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy ustalił, że T. K. (1), urodzony w dniu (...), w dniu 15 września 2016 r. złożył wniosek emeryturę górniczą. T. K. (1) nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do pracy górniczej okres 9 miesięcy i 17 dni, tj. okres zatrudnienia od 1 września 2015 r. do 5 września 2016 r. (z wyłączeniem okresów zasiłków chorobowych), w tym 7 miesięcy i 3 dni pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym, tj. okres zatrudnienia od 1 listopada 2015 r. do 31 sierpnia 2016 r.

Do pracy górniczej organ rentowy nie zaliczył następujących okresów zatrudnienia:

- od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 24 kwietnia 1986 r. na stanowisku kierowcy;
- od dnia 12 czerwca 1987 r. do dnia 28 lutego 1989 r. na stanowisku kierowcy;
- od dnia 1 marca 1989 r. do dnia 16 listopada 2006 r. na stanowisku kierowcy mechanika/kierowcy prowadzącego stale samochód uprzywilejowany;
- od dnia 17 listopada 2006 r. do 31 sierpnia 2015 r. na stanowisku kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce.

T. K. (1) od dnia 12 kwietnia 1985 r. do chwili obecnej jest zatrudniony w (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 24 kwietnia 1986 r. wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy w oddziale Rs-2.

W okresie od dnia 25 kwietnia 1986 r. do dnia 1 czerwca 1987 r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową, a następnie od dnia 2 do dnia 11 czerwca 1987 r. przebywał na urlopie bezpłatnym. Po zakończeniu służby T. K. (2) w dniu 12 czerwca 1987 r. wrócił do pracy na ten sam oddział i to samo stanowisko kierowcy.

Od dnia 18 listopada 1993 r. odwołujący zajmował stanowisko kierowcy mechanika.

W dniu 1 kwietnia 1994 r. wnioskodawca otrzymał angaż na wykonywanie dodatkowych czynności, tj. obsługę urządzeń pojazdów specjalnych związanych z prowadzeniem i obsługą tych urządzeń.

W dniu 17 listopada 2006 r. wnioskodawca otrzymał angaż na stanowisko kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce na Oddziale Eksploatacji Samochodów Lekkich (Rs-2) i na tym stanowisku pracował do dnia 31 sierpnia 2015 r.

W dniu 25 kwietnia 2006 r. T. K. (2) ukończył szkolenie z zakresu pomocy doraźnej i ratownictwa medycznego.

W dniach 30-31 października 2008 r. wnioskodawca odbył szkolenie z zakresu obsługi urządzeń i ratownictwa medycznego dla kierowców górniczego pogotowia ratunkowego.

W dniach od 19 maja 2012r. do 2 czerwca 2012 r. ubezpieczony odbył szkolenie okresowe z kategorii prawa jazdy D, D+E, D1, D1=E.

W spornym okresie wnioskodawca posiadał uprawnienia do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych.

Kopalnia (...) nigdy nie utrzymywała własnych służb ratownictwa górniczego, tym samym wnioskodawca nie wchodził w skład takich służb.

W latach 1988 do 1994 według obowiązującego aktu prawnego - Dekretu z dnia 6 maja 1953r. Prawo górnicze, Kopalnia (...) nie miała obowiązku i potrzeby posiadania ratownictwa górniczego z uwagi na wydobywanie kopalin metodą odkrywkową.

Kopalnia (...) w R. została zwolniona w całości z obowiązku posiadania zorganizowanego ratownictwa górniczego decyzją z dnia 7 lipca 1995 r. Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w C. wydaną na podstawie art. 75 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 1994 r. Nr 27, poz. 96). Decyzja ta obowiązuje do chwili obecnej.

Sprawy z zakresu udzielania pierwszej pomocy medycznej wobec pracowników (...) zostały uregulowane w umowie z dnia 31 grudnia 2015r. o świadczenie usług medycznych pracownikom (...), zawartej przez (...) S.A. z siedzibą w B. z (...) Spółką z o.o. z siedzibą w B.. Zgodnie z powyższą umową utworzono Oddziały Pomocy Doraźnej zlokalizowane w R. i C., których zadaniem jest organizowanie i udzielanie pierwszej pomocy medycznej w nagłych zachorowaniach i wypadkach. Spółka (...) zobowiązana jest zapewnić:

-całodobowy dyżur w zakresie udzielania pierwszej pomocy doraźnej stacjonarnej i wyjazdowej zespołu ratowniczego w składzie lekarz i pielęgniarka o lub lekarz i ratownik medyczny;

-posiadanie co najmniej jednej karetki pogotowia ratunkowego do obsługi Oddziału Pomocy doraźnej w R.;

-zapewnienie obsługi medycznej pogotowia ratunkowego w Punkcie Pomocy Doraźnej w R. i C..

W spornym okresie sprawy z zakresu pierwszej pomocy medycznej wobec pracowników (...) były zabezpieczane przez przychodnie lekarskie w C. oraz w R.. Przychodnie lekarskie były odrębnym od (...) podmiotem. Każda przychodnia miała do dyspozycji dwie karetki wyposażone w sygnały świetlne. Karetki były samochodami terenowymi wyposażonymi w sprzęt medyczny (defibrylatory, butle z tlenem, nosze, ssaki).

Od 2006 r. funkcjonuje podział na zespół specjalistyczny i podstawowy. Zespół podstawowy składa się z ratownika medycznego, pielęgniarki i kierowcy, a specjalistyczny z lekarza, pielęgniarki i kierowcy.

Kierowca pogotowia ratunkowego musi znać topografię kopalni, dlatego raz w tygodniu objeżdżał teren odkrywki i zwalowiska, co trwało do 6 godzin. Kierowca przechodził szkolenia z ratownictwa medycznego oraz kursy pierwszej pomocy, które odbywały się raz w roku w kopalni i pogotowiu. Co 3 lata zobowiązany był wykonywania psychotestów i uaktualnienia pozwolenia na prowadzenie karetki.

W okresie od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 24 kwietnia 1986 r. i od dnia 12 czerwca 1987 r. do dnia 30 kwietnia 1988 r. wnioskodawca pracował jako kierowca i do jego obowiązków należało dowożenie pracowników na odkrywkę oraz sprzętu do usuwania napraw na odkrywce.

W okresach od dnia 1 maja 1988 r. do dnia 28 lutego 1989 r. oraz od dnia 1 marca 1989 r. do dnia 16 listopada 2006 r. odwołujący pracował w Oddziale Eksploatacji Samochodów Lekkich (Rs-2) na stanowisku kierowcy górniczego pogotowia ratunkowego, prowadząc samochody terenowe uprzywilejowane, będące w dyspozycji komórek

organizacyjnych kopalni w przychodni w R., a od 2005 r. w C.. Nie był oddelegowany do pracy w pogotowiu ratunkowym. Podlegał bezpośrednio przełożonemu oddziału Rs-2.

T. K. (2) pracował w systemie czterobrygadowym po 8 godzin dziennie.

Do stałych obowiązków wnioskodawcy należało kierowanie samochodem uprzywilejowanym, a oprócz tego wykonywał następujące czynności:

- przewożenie osób personelu medycznego i poszkodowanych zatrudnionych przy obsłudze (...);
- objazd celem sprawdzenia terenu odkrywki;
- pomoc przy przenoszeniu rannego i sprzętu medycznego;
- pomoc przy unieruchamianiu złamań i przy masażu serca;
- czynności porządkowe karetki (mycie i sprzątanie);
- utrzymywanie sprawności karetki tj. stałej temperatury w pojeździe, ładowanie akumulatorów, kontrola stanu paliwa.

Wnioskodawca w trakcie zmiany roboczej otrzymywał polecenia wyjazdu, wynikające z potrzeb zespołu ratunkowego oraz dokonywał regularnych objazdów tras dojazdu do zmieniających położenie maszyn podstawowych układu (...). Czynności te wynikały z postępu robót górniczych i przebudowy układu transportowego węgla i nadkładu. Czas dyspozycji pojazdu kierowanego przez T. K. (1) dla zespołu ratunkowego to 8 godzin w ciągu zmiany. W trakcie zmiany zdarzały się maksymalnie 3 zgłoszenia, ale były takie tygodnie, że nie było ani jednego zgłoszenia, wówczas wnioskodawca zajmował się czynnościami porządkowymi pojazdu oraz doszkalał się.

Ubezpieczony jeździł karetką pogotowia ratunkowego na terenie zakładu górniczego, na odkrywce i na zwalach oraz na zapleczu oddziału górniczego, tj. tam gdzie znajdowały się budynki i biura.

Wnioskodawca jeździł też karetką do wypadków drogowych.

Powołana przez pracodawcę Komisja Weryfikacyjna (...) w dniu 16 lutego 2016 r. uznała, że T. K. (2) wykonywał prace górniczą w okresach zatrudnienia:

-w okresie od 12 kwietnia 1985 r. do 24 kwietnia 1986 r., pomimo zajmowania stanowiska kierowcy na oddziale Rs-2 faktycznie stale wykonywał prace, podlegające zaliczeniu do pracy górniczej na stanowisku wymienionym w dziale III poz. 6 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r.: kierowca-operator samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce;

-w okresie od 12 czerwca 1987 r. do 10 stycznia 2007 r., w pomimo zajmowania stanowisk: od 12 czerwca 1987 r. do 28 lutego 1989 r. kierowca, od 1 marca 1989 r. do 16 listopada 2006 r. kierowcy mechanika/kierowcy prowadzącego stale samochody uprzywilejowane oraz od 17 listopada 2006 r. do 10 stycznia 2007 r. faktycznie stale wykonywał prace, podlegające zaliczeniu do pracy górniczej na stanowisku wymienionym w dziale III poz. 6 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r.: kierowca-operator samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce.

Pracodawca ubezpieczonego zaewidencjonował wnioskodawcy następującą liczbę dniówek przepracowanych w wymiarze półtorakrotnym: w 2015 r. 34 dniówki i w 2016 r. 64 dniówek.

Ubezpieczony pracował w godzinach nadliczbowych w latach:

-styczeń 1988 r. 15 godzin, luty 1988 r. 47 godzin, marzec 1988 r. 67 godzin, kwiecień 1988 r. 1 godzina, maj 1988 r. 21 godzin, czerwiec 1988 r. 136 godzin, lipiec 1988 r. 120 godzin, sierpień 1988 rok 140 godzin, wrzesień 1988 r. 116 godzin, październik 124 godzin, listopad 1988 r. 112 godzin oraz grudzień 1988 r. 104 godziny;

-styczeń 1989 r. 69 godzin, luty 1989 r. 62 godzin, marzec 1989 r. 106 godzin, kwiecień 1989 r. 61 godzin, maj 1989 r. 78 godzin, czerwiec 1989 r. 62 godzin, lipiec 1989 r. 60 godzin, sierpień 1989 rok 53 godzin, wrzesień 1989 r. 69 godzin, październik 74 godziny, listopad 1989 r. 60 godzin oraz grudzień 1989 r. 80 godzin;

-styczeń 1990 r. 56 godzin, luty 1990 r. 56 godzin, marzec 1990 r.37 godzin, kwiecień 1990 r. 56 godzin, maj 1990 r. 44 godzin, czerwiec 1990 r. 56 godzin, lipiec 1990 r. 50 godzin, sierpień 1990 r. 48 godzin, wrzesień 1990 r. 34 godzin, październik 1990 r. 32 godzin, listopada 1990 r. 44 godziny oraz grudzień 1990 r. 72 godziny;

-styczeń 1991 r. 40 godzin, luty 1991 r. 24 godzin, marzec 1991 r.16 godzin, kwiecień 1991 r. 61 godzin, maj 1991 r.80 godzin, czerwiec 1991 r. 50 godzin, lipiec 1991 r. 40 godzin, sierpień 1991 r. 69 godzin, wrzesień 1991 r. 70 godzin, październik 1991 r. 57 godzin, listopada 1991 r. 63 godziny oraz grudzień 1992 r. 26 godziny;

-styczeń 1992 r. 48 godzin, luty 1992 r. 64 godzin, marzec 1992 r. 57 godzin, kwiecień 1992 r. 55 godzin, maj 1992 r. 17 godzin, czerwiec 1992 r. 12 godzin, lipiec 1992 r.20 godzin, sierpień 1992 r.15 godzin, wrzesień 1992 r. 14 godzin, październik 1992 r. 13 godzin, listopada 1992 r. 7 godziny oraz grudzień 1992 r. 39 godziny;

-luty 1993 r. 2 godziny, marzec 1995 r. 1 godzina, czerwiec 1993 r. 4 godziny oraz lipiec 1993;

-styczeń 1994 r. 60 godzin, luty 1994 r.34 godzin, marzec 1994 r. 50 godzin, kwiecień 1994 r. 48, maj 1994 r.48 godzin, czerwiec 1994 r. 4 godziny, sierpień 1994 r. 12 godzin, wrzesień 1994 r. 4 godziny, październik 1995 r. 8 godzin, listopada 1994 r. 4 godziny oraz grudzień 1995 r. 4 godziny;

-styczeń 1995 r. 4 godziny, luty 1995 r. 8 godzin, marzec 1995 r. 4 godziny, czerwiec 1995 r. 8 godzin, lipiec 1995 r. 12 godzin, sierpień 1995 r. 8 godzin oraz grudzień 1995 r. 28 godzin;

- październik 1998 r. 1 godzina oraz listopada 1998 r. 8 godzin;

-czerwiec 1999 r. 1 godzina;

- styczeń 2002 r. 10 godzin;

-październik 2005 r. 4 godziny;

-styczeń 2006 r. 8,30 godziny, sierpień 2006 r. 5 godzin, wrzesień 2005 r. 5 godzin, październik 2005 r. 6 godzin, listopad 2006 r. 3 godziny oraz grudzień 2006 r. 4 godziny;

- styczeń 2007 r. 11 godzin, luty 2007 r. 2 godziny, marzec 2007 r. 6.30 godziny, kwiecień 2007 r. 6 godzin, maj 2007 r. 3,30 godziny, sierpień 2007 r. 2 godziny oraz grudzień 2007 r. 2 godziny;

- luty 2008 r. 2 godziny oraz maj 2008 r. 3 godziny;

- luty 2009 r. 4 godziny, sierpień 2009 r. 3 godziny, października 2009 r. 2,30 godziny oraz listopada 2009 r. 4 godziny;

- marzec 2010 r. 1,30 godziny, kwiecień 2010 r. 14 godzin, czerwiec 0,30 godziny oraz lipiec 2010 r. 10 godzin;

- marzec 2011 r. 1 godzina;

- listopada 2012 r.4 godziny;

- styczeń 2013 r. 6 godzin, luty 2013 r. 2 godziny, marzec 2013 r. 4 godziny, kwiecień 2013 r. 4 godziny, maj 2013 r. 2 godziny, czerwiec 2013 r. 2 godziny, lipiec 2013 r. 4 godziny, sierpień 2012 r. 14 godzin, wrzesień 2012 r. 18 godzin, październik 2013 r. 8 godzin, listopada 2013 r. 4 godziny oraz grudzień 2013 r. 4 godziny;

- styczeń 2014 r. 8 godzin, luty 2014 r. 4 godziny, marzec 2014 r. 10 godzin, kwiecień 2014 r. 2 godziny, maj 2014 r. 14 godzin oraz czerwiec 2014 r. 20 godzin;

Wykazane nadgodziny w okresie od dnia 1 stycznia 1988 r. do dnia 28 lutego 1998 r. nie dotyczą styków z tytułu podmiiany na stanowisku pracy. Z dokumentacji płacowej nie wynika, czy nadgodziny w okresie od dnia 1 marca 1998 r. do sierpnia 2015 r. wynikają z pracy w stykach.

Dalej Sąd ustalił, że pracodawca (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) wystawił T. K. (1) świadectwo wykonywania pracy górniczej z dnia 5 września 2016 r., w którym zaświadczył, że w okresie od dnia 12 kwietnia 1985 r. do nadal jest zatrudniony w tymże zakładzie, a w okresach:

- od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 24 kwietnia 1986 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę górniczą na stanowisku kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, to jest na stanowisku wymienionym w załączniku nr 2 do rozporządzenia (...) z dnia 23 grudnia 1994 r., pod pozycją 6;

- od dnia 12 czerwca 1987 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę górniczą na stanowisku kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, to jest na stanowisku wymienionym w załączniku nr 2 do rozporządzenia (...) z dnia 23 grudnia 1994 r., pod pozycją 6;

- od dnia 1 września 2015 r. do dnia 31 października 2015 r. do nadal wykonuje stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę górniczą na stanowisku górnik na odkrywce, to jest na stanowisku wymienionym w załączniku nr 2 do rozporządzenia (...) z dnia 23 grudnia 1994 r., pod poz. 1;

- od dnia 1 listopada 2015 r. do nadal wykonuje stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę górniczą na stanowisku górnika kopalni odkrywkowej, to jest na stanowisku wymienionym w załączniku nr 3 do rozporządzenia (...) z dnia 23 grudnia 1994 r., w Dziale III, pod poz. 1.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 50a ust 1 i 2 ustawy, górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) ukończył 55 lat życia;

2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;

3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W myśl art. 50b przywołanej ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym, że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Z kolei zgodnie z art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy, za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych,

a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa. Potwierdza to również wykaz stanowisk stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia, wymieniający wśród stanowisk, na których wykonywana jest praca górnicza pracę kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, które jest wymienione pod pozycją 6. Stanowisko to łączy się z wykonywaniem czynności, które bezpośrednio należą do procesu wydobywczego, ale tylko wówczas, gdy są bezpośrednio wykonywane w „polu górniczym”.

Za pracę górniczą uważa się również, zgodnie z art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy, pracę w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego.

Sąd Okręgowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie sporną kwestią między stronami było, czy T. K. (2) posiada wymagany 25. letni okres pracy górniczej. Wnioskodawca dysponował świadectwem z dnia 5 września 2016 r., wystawionym przez (...) z siedzibą w R., potwierdzającym fakt wykonywania pracy górniczej od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 24 kwietnia 1986 r. oraz od dnia 12 czerwca 1987 r. do 31 sierpnia 2015 r. na stanowisku kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, to jest na stanowisku wymienionym w załączniku nr 2 do rozporządzenia (...) z dnia 23 grudnia 1994 r. pod pozycją 6. Sąd zwrócił jednak uwagę, że świadectwo pracy nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 k.p.c., nie korzysta z domniemania prawdziwości i autentyczności, jest dokumentem prywatnym, który stanowi jedynie dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte (art. 245 k.p.c.). Świadectwo pracy samo przez się nie tworzy zatem praw podmiotowych ani ich nie pozbawia.

Organ rentowy zakwestionował powyższe świadectwo podnosząc, że z wystawionych angaży wynika, iż wnioskodawca zajmował stanowiska kierowcy, kierowcy mechanika prowadzącego stale samochód uprzywilejowany, a te stanowiska nie zostały wymienione w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994r. Stanowisko pracy skarżącego zmieniło się dopiero z dniem 17 listopada 2006r. Niemniej organ rentowy odmówił zaliczenia do pracy górniczej także okresu od dnia 17 listopada 2006r. do nadal podnosząc, że pomimo zmiany nazwy stanowiska pracy, wnioskodawca wykonywał takie same prace jak przed wskazaną datą, tj. czynności kierowcy górniczego pogotowia ratunkowego w samochodzie terenowym, prowadząc stale samochody uprzywilejowane.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że pełnomocnik wnioskodawcy w odwołaniu wniósł ostatecznie o zaliczenie do pracy górniczej okresów zatrudnienia od dnia 1 maja 1988 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r. - początkowo domagając się zaliczenia tego okresu jako pracy wymienionej w art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy. Ostatecznie na rozprawie w dniu 28 września 2017 r. wniósł o zaliczenie tego okresu do stażu górniczego jako pracy członka drużyn ratowniczych na podstawie art. 50c ust. 1, pkt.6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jednocześnie cofając wniosek co do zaliczenia wnioskodawcy do pracy górniczej okresu zatrudnienia od dnia 12 kwietnia 1985 r. do dnia 30 kwietnia 1988 r.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że skarżący sam zaprzeczył o prawdziwości przedłożonego świadectwa pracy górniczej stwierdzając, iż jako kierowca pogotowia ratunkowego prowadził samochody terenowe uprzywilejowane i tym samym nie wykonywał prac wymienionych w art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy, jak to wynika ze świadectwa.

W spornym okresie, na co wskazują zeznania świadków A. G., J. J., J. W., G. K. i Z. W., którzy pracowali razem z T. K. (1), wnioskodawca pracując w Oddziale Eksploatacji Samochodów Lekkich (Rs-2) pełnił obowiązki kierowcy pogotowia ratunkowego. Do jego stałych obowiązków należało kierowanie terenowym samochodem uprzywilejowanym -karetką pogotowia ratunkowego. Odwołujący, jako kierowca karetki zajmował się przewożeniem personelu medycznego i poszkodowanych zatrudnionych przy obsłudze (...), pomagał przy przenoszeniu rannych i sprzętu medycznego, w razie konieczności pomagał przy udzielaniu pierwszej pomocy, unieruchamianiu złamań, masażu serca. Jako kierowca zobowiązany był także do wykonywania czynności porządkowych karetki (mycie i

sprzątanie) i utrzymywania jej sprawności, tj. stałej temperatury w pojeździe, ładowania akumulatorów, kontroli stanu paliwa. Okresowo dokonywał także objazdów tras dojazdowych na odkrywce do zmieniających położenie maszyn podstawowych układu (...). Dodatkowo Sąd podniósł, że z zeznań świadków oraz samego skarżącego wynika, iż karetką pogotowia ratunkowego jeździł nie tylko na odkrywce, ale na terenie całego zakładu górniczego, a zatem także na zapleczu oddziału górniczego, tj. tam gdzie znajdowały się budynki i biura. Nadto wnioskodawca jeździł karetką także do wypadków drogowych poza odkrywka. W trakcie zmiany zdarzały się maksymalnie 3 zgłoszenia, ale były takie tygodnie, że nie było ani jednego, wówczas zajmował się czynnościami porządkowymi pojazdu oraz doszkalał się.

T. K. (2) bezzasadnie uważa, że wszystkie wykonywane przez niego prace były pracami górniczymi, gdyż wykonywał je na odkrywce, a praca kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce jest pracą górniczą. Ustawodawca bowiem do prac górniczych na odkrywce nie zaliczył wszystkich prac, a tylko prace wymienione w art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy, a tych wnioskodawca, jak sam przyznał i co potwierdzili świadkowie, nigdy nie wykonywał. Odwołujący nie pracował nigdy na odkrywce przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych.

Charakter pracy wnioskodawcy, co potwierdzili świadkowie, był zgoła odmienny od prac objętych dyspozycją art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zapewne dlatego pełnomocnik skarżącego wniósł o zliczenie spornego okresu pracy do stażu górniczego na podstawie art. 50c ustęp 1 pkt 6 ustawy.

Zgodnie z treścią art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za pracę górniczą uważa się zatrudnienie w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że wnioskodawca nie był zatrudniony w stacji ratownictwa górniczego, gdyż (...) nigdy nie posiadała takiej stacji. Pracodawca skarżącego wyjaśnił, że Kopalnia (...) nigdy nie miała obowiązku i potrzeby posiadania ratownictwa górniczego z uwagi na wydobywanie kopalin metodą odkrywkową, co do 3 sierpnia 1994r. wynikało z obowiązującego wówczas aktu prawnego - Dekretu z dnia 6 maja 1953r. Prawo górnicze. Taki obowiązek na (...) nałożyła z dniem 4 sierpnia 1994r. ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 1994 r. Nr 27, poz. 96). Niemniej właściwy organ nadzoru górniczego mógł zgodnie z art. 75 ustęp 5 tej ustawy zwolnić przedsiębiorcę z obowiązku posiadania zorganizowanego ratownictwa górniczego w całości lub w części, jeżeli występujące w danym zakładzie górniczym zagrożenia naturalne i ich natężenie nie wymagają spełnienia przez przedsiębiorcę w całości obowiązków, o których mowa w ust. 1 art. 75 ustawy i jeżeli zwolnienie takie nie spowoduje pogorszenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego w zakładzie górniczym. Kopalnia (...) w R. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w C. z dnia 7 lipca 1995r., wydaną w oparciu o art. 75 ustęp 5 w związku z art. 75 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, została zwolniona w całości z obowiązku posiadania zorganizowanego ratownictwa górniczego, dlatego też Kopalnia (...) nigdy nie utrzymywała i nie utrzymuje do tej pory własnych służb ratownictwa górniczego. Obowiązki z zakresu ratownictwa górniczego nie były też powierzane innym jednostkom ratownictwa. Sprawy z zakresu pierwszej pomocy medycznej wobec pracowników (...) były zabezpieczane przez przychodnie lekarskie w C. oraz w R.. Przychodnie te nie wchodziły w skład struktury organizacyjnej (...). Wnioskodawca był oddelegowany przez swojego pracodawcę do pracy w tych przychodniach na stanowisku kierowcy pogotowia ratunkowego.

Sąd podkreślił, że skład drużyny ratowniczej został określony w wydanym na podstawie art. 78 ust. 1 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947) rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 lutego 1995 r. w sprawie organizacji, zadań i wyposażenia ratownictwa górniczego przedsiębiorcy i podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym oraz prowadzenia akcji ratowniczych (Dz.U. z 1995 r. Nr 33, poz. 162 ze zm.). Zgodnie z § 13 ust. 1 tego rozporządzenia, w skład drużyny ratowniczej wchodzi: kierownik kopalnianej stacji ratownictwa górniczego, jego zastępcy, ratownicy górniczy oraz mechanicy sprzętu ratowniczego oraz w charakterze specjalistów osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje w zakresie zwalczania zagrożeń górniczych i prowadzenia akcji ratowniczych wyznaczone przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

Kolejną kwestię tą regulowało rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 12 czerwca 2002 r. w sprawie ratownictwa górniczego (Dz.U. z 2002 r. Nr 94, poz. 838 ze zm.) w § 12 stanowiąc, że w skład drużyny ratowniczej wchodzi: kierownik kopalnianej stacji ratownictwa górniczego, zastępcy kierownika kopalnianej stacji ratownictwa górniczego, ratownicy górniczy, mechanicy sprzętu ratowniczego, osoby posiadające wymagane kwalifikacje w zakresie zwalczania zagrożeń górniczych i prowadzenia akcji ratowniczych, wyznaczone przez kierownika ruchu zakładu górniczego, po uzyskaniu ich zgody, osoby te wchodzi w skład drużyny ratowniczej zakładu górniczego jako specjaliści.

T. K. (2) nie był członkiem drużyny ratowniczej, bowiem nie był ratownikiem kopalnianych drużyn ratowniczych, ratownikiem zatrudnionym w (...) lub w okręgowych stacjach ratownictwa górniczego ani też nie pracował na stanowisku ratownika górniczego, mechanika sprzętu ratowniczego, osoby posiadającej wymagane kwalifikacje w zakresie zwalczania zagrożeń górniczych i prowadzenia akcji ratowniczych, wyznaczonej przez kierownika ruchu zakładu górniczego, po uzyskaniu ich zgody. Pracodawca odwołującego zaprzeczył, aby zarówno zakres obowiązków wnioskodawcy jak i jego kwalifikacje przemawiały z tym, że był on członkiem drużyn ratowniczych. T. K. (2) nie pracował nigdy w charakterze członka drużyny ratowniczej, ratownika czy mechanika sprzętu ratowniczego, gdyż (...) nie posiadała służb ratownictwa górniczego. W (...) wnioskodawca był zatrudniony na innym stanowisku, kierowcy-mechanika samochodu uprzywilejowanego - karetki pogotowia ratowniczego. Sąd podkreślił, że głównym i zarazem stałym zadaniem skarżącego było kierowanie karetką pogotowia ratunkowego i rozpoznanie topografii odkrywki, a nie udzielanie pomocy medycznej. Wnioskodawca nigdy nie wykonywał samodzielnie czynności z zakresu ratownictwa medycznego, a jedynie wykonywał czynności pomocnicze na zlecenie lekarza pogotowia ratunkowego czy pielęgniarki.

Przepisy normujące nabywanie prawa do emerytury górniczej muszą być wykładane ściśle, a dla oceny charakteru pracy górniczej nie mogą mieć decydującego znaczenia protokoły komisji weryfikacyjnej kwalifikujące określone zatrudnienie jako pracę górniczą (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 marca 2011 r., I UK 331/10, LEX nr 811826).

Według Sądu, nie ma zatem podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do pracy górniczej spornego okresu zarówno z art 50cust. 1 pkt 4 ustawy, jak i z art. 50c ust.1 pkt.6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wobec czego na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł T. K. (1). Zaskarżając wyrok w całości apelujący zarzucił naruszenie:

1. przepisów postępowania cywilnego, tj.

a) art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie przez Sąd pierwszej instancji dowolnej, jednostronnej i niepełnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji uznanie, iż wykonywana przez ubezpieczonego praca w okresie od 1 maja 1988 r. do 28 lutego 1989 r. oraz od 1 marca 1989 r. do 31 sierpnia 2015 r. nie miała charakteru pracy górniczej wykonywanej w drużynach ratowniczych;

b) art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., przez oddalenie odwołania wnioskodawcy jako nieuzasadnionego pomimo, iż z treści materiału dowodowego wynika, że praca którą wykonywał była pracą o której mowa w art. 50c ust 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wobec czego zasadnym było zaliczenie spornych okresów do pracy górniczej i przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej;

2. przepisów prawa materialnego, tj.

a) § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995 r. Nr 2, poz. 8 ze zm.) oraz pkt 6 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia przez błędną wykładnię i przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji, iż wykonywana przez ubezpieczonego praca od 1 maja 1988 r. do 28 lutego 1989 r. oraz od 1 marca 1989r. do 31 sierpnia 2015 r. na stanowisku kierowca-operator samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, nie miała charakteru pracy górniczej;

b) art. 50a, 50c ust. 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez jego niezastosowanie i nieprzyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej, w sytuacji gdy ubezpieczony wykonywał pracę górniczą w zespołach medycznego ratownictwa górniczego i spełnia wszystkie przewidziane prawem przesłanki do przyznania prawa do emerytury górniczej.

W świetle powyższych zarzutów, apelujący wniósł o zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. i orzeczenie, że ubezpieczonemu T. K. (1) przysługuje prawo do emerytury górniczej, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie jest zasadna.

Odnosząc się do apelacyjnych zarzutów natury procesowej i materialnej wskazać przede wszystkim należy, że spór w sprawie niniejszej zogniskował się wokół ustalenia, czy T. K. (2) spełnił określoną w art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U z 2018 r., poz. 1270) przesłankę 25 lat pracy górniczej - w rozumieniu art. 50a ust. 1 pkt 2 tej ustawy, przez zaliczenie okresu pracy górniczej w Kopalni (...) w R., obecnie (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) z siedzibą w R., od 1 maja 1988 r. do 28 lutego 1989 r. oraz od 1 marca 1989 r. do 31 sierpnia 2015 r.

Ustawodawca odróżnił pracę górniczą (zwykłą), którą w kopalniach węgla brunatnego jest zatrudnienie na odkrywce przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża (art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy), jak też w charakterze członków drużyn ratowniczych w kopalniach węgla brunatnego, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego (art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy), od pracy górniczej (kwalifikowanej), którą zalicza się w wymiarze półtorakrotnym, gdy praca ta jest wykonywana w warunkach określonych w art. 50d ust. 1 pkt 1 ustawy, a więc w przodkach.

Szczegółowe określenie stanowisk pracy, na których zatrudnienie zalicza się dla celów emerytalnych w wymiarze półtorakrotnym powierzone zostało ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa (art. 50d ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach). Pod rządem ustawy emerytalnej z dnia 17 grudnia 1998 r. nowe rozporządzenie wykonawcze nie zostało wydane, toteż na podstawie art. 194 ustawy o emeryturach i rentach (w zakresie niesprzecznym z przepisami tej ustawy) zachowało moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz.U. z 1995 r. Nr 2, poz. 8). W rozporządzeniu tym stwierdza się w szczególności, że pracą górniczą w kopalniach węgla brunatnego są okresy zatrudnienia na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 2 do tego rozporządzenia (§ 2), natomiast okresami pracy w kopalniach węgla brunatnego zaliczanymi w wymiarze półtorakrotnym są okresy pracy na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia (§ 3). O uznaniu konkretnej pracy za pracę górniczą - zgodnie z ugruntowanymi zapatrywaniami judykatury - decyduje charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika, a nie treść umowy o pracę łączącej go z pracodawcą ani nazwa zajmowanego stanowiska określona w angażach lub w zaświadczeniu o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998r., II UKN 570/97, OSNP 1999 Nr 6, poz. 213, z dnia 22 marca 2001 r., II UKN 263/00, OSNP 2002 Nr 22, poz. 553, z dnia 2 czerwca 2010 r., I UK 25/10, LEX nr 621137). Nie mają też decydującego znaczenia zakładowe wykazy stanowisk oraz protokoły komisji weryfikacyjnej kwalifikujące określone zatrudnienie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 16 marca 2011 r., I UK 331/10, LEX nr 811826).

Wykaz stanowiący załącznik nr 3 do przywołanego rozporządzenia w części III - wymieniający stanowiska pracy, na których okresy pracy zalicza się w wymiarze półtorakrotnym w kopalniach węgla brunatnego - opisuje w pkt 8 stanowisko: „ratownicy kopalnianych drużyn ratowniczych, ratownicy zatrudnieni w (...) lub okręgowych stacjach

ratownictwa górniczego i mechanicy sprzętu ratowniczego drużyn kopalnianych, wykonujący pracę górniczą na stanowiskach wymienionych w załączniku nr 2”. Gdy zaś chodzi o załącznik nr 2, to zawiera on wykaz stanowisk pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego oraz przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń węgla brunatnego uważa się za pracę górniczą. W punkcie 6. tego właśnie załącznika nr 2 określono stanowisko: „kierowca-operator samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce”.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił żądania wnioskodawcy stwierdzając, że nie pracował on jako ratownik kopalnianych drużyn ratowniczych ani ratownik w (...) lub okręgowej stacji ratownictwa górniczego, ani też jako mechanik sprzętu drużyn kopalnianych, a zatem w żadnym razie jego praca nie może być zakwalifikowana jako praca górnicza ujęta w załączniku nr 3 pkt 8 rozporządzenia, a to z tej przyczyny, że (...) nigdy nie posiadała własnej stacji ratownictwa górniczego ani i drużyn ratowniczych. Kopalnia (...) w R. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w C. z dnia 7 lipca 1995 r., wydaną w oparciu o art. 75 ustęp 5 w związku z art. 75 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 1994 r. Nr 27, poz. 96), została zwolniona w całości z obowiązku posiadania zorganizowanego ratownictwa górniczego. Obowiązki z zakresu ratownictwa górniczego nie były też powierzane innym jednostkom ratownictwa, a sprawy z zakresu pierwszej pomocy medycznej wobec pracowników (...) zabezpieczały przychodnie lekarskie w C. oraz w R.. Przychodnie te nie wchodziły w skład struktury organizacyjnej (...). T. K. (2) był oddelegowany przez swojego pracodawcę do pracy w tych przychodniach na stanowisku kierowcy pogotowia ratunkowego. Ustalenia Sądu są trafne, opierają się na miarodajnych dowodach z dokumentów, w tym owej decyzji z dnia 7 lipca 1995 r. Potwierdzeniem tego faktu jest także pismo (...) S.A. Oddział (...) z dnia 30 stycznia 2018 r., w którym przedsiębiorstwo jednoznacznie wyjaśniło, iż nie utrzymywało i nie utrzymuje własnych służb ratownictwa górniczego oraz drużyn ratowniczych, jak również nie powierzało na podstawie umów obowiązków z zakresu ratownictwa górniczego innym jednostkom. Wyklucza to przyjęcie wykonywania przez odwołującego pracy górniczej określonej w załączniku nr 3 rozporządzenia.

Ze świadectwa pracy wystawionego przez (...) z siedzibą w R. z dnia 5 września 2016 r. wynika, że T. K. (1) w spornym okresie pracował na stanowisku kierowcy-operatora samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, które widnieje w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r., pod pozycją 6. Należy mieć jednak na uwadze, co również podkreślił Sąd pierwszej instancji, że kwestia charakteru prawnego świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach wystawionego przez pracodawcę, w kontekście jego oceny w postępowaniu o przyznanie prawa do emerytury z określonego tytułu, była wielokrotnie wyjaśniana przez Sąd Najwyższy. Z utrwalonej linii orzeczniczej wynika, iż świadectwo pracy nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez organy państwowe, stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Takiego przymiotu nie ma świadectwo pracy, które w postępowaniu sądowym jest traktowane jak dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., stanowiący dowód tego, że osoba która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Ponadto, co należy szczególnie podkreślić, świadectwo pracy wskazujące wykonywanie pracy w szczególnych warunkach nie rodzi żadnych skutków materialnoprawnych. Jako dokument prywatny wydawany do celów dowodowych podlega weryfikacji zarówno w postępowaniu sądowym jak również w postępowaniu przed organem rentowym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2013 r., I UK 137/13, Legalis nr 924610; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2011 r., I UK 107/11, Legalis nr 461854; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 24/09, Legalis nr 265766).

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które zdeprecjonowały wystawione wnioskodawcy świadectwo pracy. Wnioskodawca nie był kierowcą kierowcą-operatorem samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, gdyż pracował jako kierowca pogotowia ratunkowego, oddelegowany przez pracodawcę do pracy w przychodniach. Potwierdzili to świadkowie pracujący razem z wnioskodawcą, którzy rzeczowo i spójnie zeznali, iż w Oddziale Eksploatacji Samochodów Lekkich (Rs-2) pełnił on obowiązki kierowcy karetki pogotowia ratunkowego, przy czym pracował nie tylko na odkrywce, ale na terenie całego zakładu górniczego, a nawet jeździł do wypadków drogowych poza odkrywka. Wobec przyjętej w (...) organizacji pomocy medycznej w żadnym razie charakter wykonywanej przez T. K. (1) pracy nie być kwalifikowany jako praca górnicza z załącznika nr 2 rozporządzenia. Ani

karetka pogotowia nie jest „sprzętem technicznym na odkrywce” będąc terenowym samochodem uprzywilejowanym, ani też wnioskodawca nie pracował jako kierowca „na odkrywce”, ponieważ jeździł karetką pogotowia ratunkowego po terenie całego zakładu górniczego - na odkrywce, na zwałach oraz na zapleczu oddziału górniczego, tj. tam gdzie znajdowały się budynki i biura, jeździł również karetką do wypadków drogowych poza terenem zakładu.

Tym samym Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego w sposób prawidłowy kwalifikując pracę ubezpieczonego, jako niemającą charakteru pracy górniczej przewidzianej w art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy emerytalnej. Nie dopuścił się również naruszenia przepisów prawa procesowego. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. reguluje zasadę swobodnej oceny dowodów, zgodnie z którą sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, wnioski, jakie Sąd Okręgowy wywiódł ze zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego są w pełni uprawnione i mieszczą się w zakresie swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c.

Zważyć przy tym należy, iż za pracę górniczą w kopalniach węgla brunatnego uważa się wyłącznie zatrudnienie przy pracach wskazanych w ustawie, a więc w przypadku art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy emerytalnej - zatrudnienie w charakterze członków drużyn ratowniczych, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego. Przywołane rozporządzenie z dnia 23 grudnia 1994 r. jedynie doprecyzowuje katalog stanowisk odpowiadających warunkom ustawowym, a zatem według art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy nie może być kwalifikowana praca żadnego kierowcy samochodu na odkrywce, jeśli nie był on jednocześnie członkiem drużyny ratowniczej lub ratownikiem zawodowym w stacji ratownictwa górniczego, a takiego statusu T. K. (2) nigdy nie posiadał. W okolicznościach sprawy apelujący błędnie rozumuje na gruncie ugruntowanego poglądu, iż o kwalifikacji danej pracy jako szczególnej decyduje rzeczywisty charakter obowiązków, a nie nazwa zajmowanego stanowiska. Pogląd ten prowadziłby do ustaleń oczekiwanych przez odwołującego, w sytuacji, gdyby wnioskodawca rzeczywiście wykonywał obowiązki członka drużyn ratowniczych, mechanika sprzętu ratowniczego tych drużyn lub ratownika zawodowego w stacjach ratownictwa górniczego, ale jego stanowisko pracy nazwane byłoby inaczej. Jeśli jednak T. K. (2) pracy członka drużyny ratowniczej (etc.) nigdy nie wykonywał, gdyż nie było takich drużyn, to chybiony jest wywód, że rodzaj jego faktycznych obowiązków wypełnia dyspozycję art. 50c ust. 1 pkt 6 ustawy. W przypadku ubezpieczonego postępowanie dowodowe potwierdziło, że nazwa stanowiska do 16 listopada 2006 r. była prawidłowa, ponieważ T. K. (2) pracował jako kierowca i kierowca/mechanik prowadzący stale samochód uprzywilejowany, a od 17 listopada 2006 r. dalej wykonywał te same obowiązki, choć jego stanowisko określono jako kierowca-operator samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce. Pogląd przywołany przez apelującego w tym przypadku legł u podstaw prawidłowych ustaleń Sądu pierwszej instancji, gdyż T. K. (2) nie był kierowcą operatorem samochodowego sprzętu technicznego na odkrywce, choć tak określono jego stanowisko, o właściwej kwalifikacji charakteru pracy zadecydowały jednak faktycznie wykonywane obowiązki.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny oddalił apelację ubezpieczonego jako bezzasadną, z mocy art. 385 k.p.c.